

Cerrahi Pratiğinde Sıklıkla Kullanılan Terimler

Bölüm 75

Dr. Öğr. Üyesi Tefik Kıvılcım UPRAK
Op. Dr. Burak GÜNEY

YARARLANILAN SÖZLÜKLER

M-W: Merriam-Webster Dictionary; <https://www.merriam-webster.com/>

TDK: Türk Dil Kurumu Bilim ve Sanat Terimleri Sözlüğü; <http://sozluk.gov.tr/>

ML: <https://www.medilexicon.com/>

ATTS: Kocatürk, U. Açıklamalı tıp terimleri sözlüğü. İstanbul: Nobel tıp kitabevi, 2005.

Adenom: 1. Glandüler yapıya ait veya glandüler kaynaklı iyi huylu tümör (M-W); 2. Genellikle iyi huylu olan ve epitel dokusunda, özellikle bez ve bez benzeri yapılarda oluşan tümör. Adenoma (TDK); 3. Tümör hücrelerinin bez veya bez benzeri yapılar oluşturduğu iyi huylu bir epitel neoplazmı; genellikle iyi sınırlı olup komşu dokuyu invaze etme yerine komprese etme eğilimi gösterir (ML); 4. Bez epitelinden gelişen iyi huylu ur; bez dokusu tümörü (ATTS).

Adezyon: 1. Ayrı doku yüzeylerinin, enflamatuvar bir süreçten kaynaklanan yeni fibröz doku ile anormal birleşimi (M-W); 2. Birbirinden ayrı iki organ veya zarın yangı ve benzeri nedenlerle yapışması (TDK); 3. İki yüzey veya parçanın, özellikle bir yaranın karşılıklı yüzlerinin yapışması veya birleşmesi. (ML); 4. Yapışma; iltisak; normalde birbirinden ayrı iki organ veya zarın iltihap vb. nedenlerle birbirine yapışması (ATTS).

Adjuvan: 1. Tıbbi tedavinin etkinliğini artıran uygulama (bir ilaç veya yöntem gibi) (M-W); 2. Bir ilaç ya da tedavinin etkisini artırmak ya da hızlandırmak amacıyla eklenen madde (TDK); 3. Kemoterapinin cerrahi rejime ilavesinde olduğu gibi, birincil tedavinin etkisini arttırmak veya

uzatmak için verilen ilave tedavi (ML); 4. Etkisini arttırma amacıyla ilaca ilave edilen madde; ek madde (ATTS).

Akropati: 1. Tiroit bezinin (Graves hastalığında olduğu gibi) otoimmün disfonksiyonuyla ilişkili nadir görülen özellikle el ve ayak parmaklarında şişlik ve çomaklaşmayla anlaşılan ellerin ve ayakların periostitis (M-W); 2. Toksik guatr dermopatisinin bir bölümünü içeren parmaklarda çomaklaşma (ML); 3. El veya ayağı ilgilendiren herhangi bir hastalık ya da şekil bozukluğu (ATTS).

Alkaloz: 1. Kan ve dokuların alkalilik artışıyla seyreden anormal durum (M-W); 2. Kan veya dokularda bazların birikmesi veya baz kaybı olmaksızın asit kaybına bağlı olarak vücut sıvılarında hidrojen iyonu derişiminin azalarak pH değerinin yükselmesi durumu (TDK); 3. Alkali bileşiklerin konsantrasyonundaki bir artış, asidik bileşiklerde veya karbon dioksit konsantrasyonunda bir azalmadan kaynaklanabilen, arteriyel kanda hidrojen iyonu konsantrasyonunda normal seviyesi olan 40 nmol/l altına düşmesi veya pH değerinin 7.4 üzerine çıkmasıyla karakterize durum (ML); 4. Vücudun alkali rezervinin artması ya da asit kaybı